МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЖУРНАЛІСТИКИ
КАФЕДРА ЖУРНАЛІСТИКИ

Кваліфікаційна робота бакалавра

на тему «Використання ШІ у виробництві тематичних новин для диджитал-платформ»

Виконав: студент 4 курсу,
групи 6.0612-ж
спеціальності 061 журналістика
освітньої програми «Журналістика»
Івженко Я. С.
Керівник: к. соц. ком., доц.
Чабаненко М. В.
Рецензент: к. філол. н., доц.
Горбенко І. Ф.

Запоріжжя 2026

ЗМІСТ

Реферат……..3
Завдання…….....5
Вступ…….....7
Розділ 1. Штучний інтелект у сучасній журналістиці: теоритичний аспект……..9
1.1. Штучний інтелект у сучасному медіапросторі: можливості та виклики…9
1.2. Професійні та етичні трансформації ролі журналіста в епоху ШІ…….14
Розділ 2. Супровідна записка до творчого проєкту……..... 20
2.1. Опис та обґрунтування творчого проєкту……..... 20
2.2. Опис цільової аудиторії та особливостей просування продукту……...22
2.3. Формально-змістові характеристики проєкту….....24
2.4. Особливості оформлення проєкту….....25
2.5. Технічні і програмні засоби…….....27
2.6. Зв’язок із творчим доробком (портфоліо) …….....28
Висновки……..……...30
Список використаної літератури…….....32
Додаток А. Ілюстративні матеріали…….....34
Додаток Б. Список матеріалів портфоліо…….....39
Декларація академічної доброчесності…….....41
Abstract…….....42

РЕФЕРАТ

Тема кваліфікаційної роботи бакалавра: «Використання ШІ у виробництві тематичних новин для диджитал-платформ».

Обсяг основної частини роботи – 25 сторінок.

Кількість використаних джерел – 12.

Мета роботи – дослідити особливості застосування штучного інтелекту при підготовці тематичних новин для диджитал-платформ та реалізувати отримані знання у творчому проєкті.

Для досягнення мети були поставлені та виконані такі завдання:

1) вивчити теоретичні засади функціонування штучного інтелекту в медійній сфері та його вплив на трансформацію редакційних процесів;

2) проаналізувати сучасні інструменти ШІ для генерації, редагування та персоналізації текстового контенту;

3) дослідити роль алгоритмів ШІ в аналізі великих даних для пошуку трендових тем та оптимізації SEO-показників;

4) розробити та реалізувати практичний кейс (цикл публікацій) із використанням технологій ШІ для платформи «Inform.zp.ua».

Об’єктом дослідження є процес підготовки новинного контенту в умовах цифровізації медіа і розвитку штучного інтелекту.

Предмет дослідження – методи та інструменти штучного інтелекту як засіб автоматизації та вдосконалення журналістської діяльності.

Формально-змістові характеристики проєкту. Творчим проєктом є серія з дванадцяти журналістських публікацій, створених для інформаційного порталу «Inform.zp.ua» протягом 2025 року. Матеріали охоплюють безпекові, соціальні та економічні аспекти життя прифронтового регіону. У проєкті використано інструменти ГШІ (ChatGPT, Gemini) для структурування даних, рерайту офіційних

повідомлень і генерації заголовків, що дало змогу оптимізувати технічну роботу та зосередитися на верифікації фактів.

Ключові слова: *штучний інтелект, генеративні моделі, диджитал-платформи, тематичні новини, автоматизація медіа, SEO-оптимізація, інформаційна безпека, верифікація даних, медіавиробництво.*

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет журналістики
Кафедра журналістики
Рівень вищої освіти – бакалавр
Спеціальність 061 журналістика
Освітня програма «Журналістика»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
Тернова А. І.
_____
«17» травня 2026 року

ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ БАКАЛАВРА СТУДЕНТУ
Івженку Ярославу Сергійовичу

1. Тема роботи: «Використання ШІ у виробництві тематичних новин для диджитал-платформ» («Using AI in the Production of Topical News for Digital Platforms»), керівник роботи – Чабаненко Мирослава Вікторівна, доц., к. соц. ком., затверджені наказом ЗНУ від «08» грудня 2025 року № 1776-с.

2. Строк подання студентом роботи – 7 червня 2026 р.

3. Вихідні дані до роботи – праці таких вітчизняних дослідників: Ю. Бідзіля, Г. Гецко, С. Каніщев, О. Козир, І. Літвінчук, О. Піжук, О. Ситник, І. Хлистун, П. Шекеряк-Кушка.

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити): 1) дослідити теоретичні засади та можливості інтеграції штучного інтелекту в сучасному медіапросторі, виокремивши ключові виклики для редакційних процесів; 2) проаналізувати професійні та етичні трансформації ролі журналіста в умовах активного впровадження інструментів ШІ; 3) дослідити функціональний потенціал генеративних моделей для створення тематичного новинного контенту та оптимізації SEO-показників; 4) розробити та реалізувати творчий проєкт у формі циклу журналістських матеріалів для цифрової платформи із застосуванням сучасних технологій штучного інтелекту.

5. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Завдання видав (дата і підпис)	Завдання прийняв (підпис)
Вступ	Чабаненко М. В., доц.	20.01.2026	
1 розділ	Чабаненко М. В., доц.	15.03.2026	
2 розділ	Чабаненко М. В., доц.	15.04.2026	
Висновки і додатки	Чабаненко М. В., доц.	25.04.2026	

6. Дата видачі завдання – 20 січня 2026 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів	Примітка
1	Скласти графік виконання роботи, визначити мету, завдання, об’єкт, предмет дослідження.	22.01.26 р.	Виконано
2	Написати попередній варіант вступу і змісту. Дібрати наукову літературу, визначити емпіричні джерела.	05.02.26 р.	Виконано
3	Опрацювати літературу, написати теоретичну частину, оформити список літератури	25.03.26 р.	Виконано
4	Доробити творчий проєкт, скласти його опис та обґрунтування.	25.04.26 р.	Виконано
5	Сформувати список творчого доробку, написати всі інші підрозділи практичної частини.	26.04.26 р.	Виконано
6	Написати висновки і остаточний варіант вступу.	18.05.26 р.	Виконано
7	Оформити всі додатки.	27.05.26 р.	Виконано
8	Пройти рецензування. Здати роботу на нормоконтроль.	01.06.26 р.	Виконано
9	Виправити недоліки оформлення і здати роботу на кафедру.	06.06.26 р.	Виконано

Студент _____ Я. С. Івженко

Керівник роботи _____ М. В. Чабаненко

Нормоконтроль пройдено

Нормоконтролер _____ Н. В. Романюк

ВСТУП

Цифровізація медіасфери та стрімкий розвиток технологій штучного інтелекту докорінно змінюють сучасну журналістику. Сьогодні алгоритми ШІ інтегруються в роботу редакцій на різних етапах: від збору й аналізу великих масивів даних до автоматизованого створення текстів і персоналізованої дистрибуції контенту. У сучасному медіапросторі цей інструментарій активно використовується онлайн-медіа не лише для підвищення швидкості подачі інформації, а й для оптимізації процесів підготовки тематичних новин. Саме розвиток генеративних моделей та алгоритмів диджитал-платформ суттєво вплинув на особливості функціонування медіа, де журналістські матеріали дедалі частіше створюються з використанням ШІ для структурування даних, рерайтингу та SEO-оптимізації.

У сучасних умовах робота журналіста на диджитал-платформах виходить за межі традиційного написання текстів. Важливого значення набувають навички взаємодії з ШІ-сервісами, здатність адаптувати контент під вимоги пошукових систем та соціальних мереж, а також дотримання етичних стандартів у професії. Впровадження ШІ не замінює фахівця, а стає засобом автоматизації рутинних завдань, що дозволяє журналісту зосередитися на аналітичній та творчій складовій.

Актуальність дослідження зумовлена необхідністю теоретичного осмислення та практичного дослідження ролі штучного інтелекту в процесах підготовки новинного контенту. Особливого значення це набуває в умовах повномасштабної війни, коли оперативність інформування у прифронтових регіонах є критично важливими для забезпечення інформаційної безпеки суспільства та оперативного надання допомоги населенню.

Кваліфікаційна робота присвячена дослідженню теоретичних аспектів впровадження ШІ в медіа та специфіці використання цих інструментів у практичній діяльності. У межах творчого проєкту представлено цикл авторських публікацій

для новинного порталу «Inform.zp.ua», створених протягом 2025 року. Матеріали охоплюють соціальні та економічні аспекти життя Запорізького регіону, демонструючи практичне застосування ШІ для структурування інформації, створення заголовків та оптимізації технічних завдань при підготовці тематичних новин.

Мета роботи – дослідити особливості застосування штучного інтелекту при підготовці тематичних новин для диджитал-платформ та реалізувати отримані знання у творчому проєкті.

Для досягнення поставленої мети необхідно виконати такі *завдання*:

1) вивчити теоретичні засади функціонування штучного інтелекту в медійній сфері та його вплив на трансформацію редакційних процесів;

2) проаналізувати сучасні ШІ-інструменти для генерації, редагування та персоналізації текстового контенту;

3) дослідити роль алгоритмів ШІ в аналізі великих даних для виявлення трендових тем та оптимізації SEO-показників;

4) розробити та реалізувати практичний кейс (цикл публікацій) із застосуванням технологій ШІ для платформи «Inform.zp.ua».

Об'єктом дослідження є процес підготовки новинного контенту в умовах цифровізації медіа і розвитку штучного інтелекту.

Предмет дослідження – методи та інструменти штучного інтелекту як засіб автоматизації та вдосконалення журналістської діяльності.

Структура роботи. Кваліфікаційна робота складається з реферату, вступу, двох розділів, висновків, списку використаної літератури та додатків. Обсяг основної роботи – 25 сторінок. Список використаної літератури включає 12 найменувань.

РОЗДІЛ 1
ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У СУЧАСНІЙ ЖУРНАЛІСТИЦІ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

1.1. Штучний інтелект у сучасному медіапросторі: можливості та виклики

Історія розвитку технологій показує, що людство завжди прагнуло полегшити свою роботу, щоб виконувати більший обсяг завдань із меншими витратами часу та зусиль. Саме тому стрімкий розвиток штучного інтелекту став цілком закономірним явищем, яке поступово охопило майже всі сфери життя. Медіагалузь не стала винятком, і сьогодні ШІ активно використовується в журналістиці. Ці технології перетворилися з простого експерименту на корисний інструмент, який допомагає створювати, обробляти та поширювати контент, суттєво спрощуючи роботу сучасних редакцій.

Дослідження штучного інтелекту та перспектив його впровадження сьогодні мають яскраво виражений міждисциплінарний характер, охоплюючи широкий спектр наук – від прикладної математики до гуманітарних дисциплін. З огляду на це, інтеграція технологій ШІ в медіапростір є закономірним та незворотним процесом, який має свої передумови і водночас перебуває в центрі уваги сучасної наукової спільноти [3, с. 339].

У сучасній науковій літературі штучний інтелект розглядають через призму його цільового призначення – як галузь, що поєднує науку та інженерію для моделювання когнітивних процесів людини. У цьому контексті його завдання полягають у розробці алгоритмів та інтелектуальних пристроїв, здатних оптимізувати чи частково автоматизувати розумову діяльність. Одночасно з цим, у межах інформатики, ШІ визначається як напрямок, зосереджений на створенні комп'ютерних систем, здатних до виконання завдань, що традиційно потребують інтелектуальних зусиль [5, с. 49].

Ми погоджуємося, що ШІ чудово копіює логіку, але суто технічний підхід науковців не враховує головного – творчу природу журналістики. На нашу думку, в медіапросторі ШІ є не просто програмою, а повноцінним цифровим співавтором, який змінює правила створення новин.

Варто звернути увагу на напрацювання О. Ситника. Дослідник вказує на те, що медіа використовують можливості штучного інтелекту вже більше десяти років для оптимізації своєї роботи. За його словами, ці технології беруть на себе рутинні процеси – від збору й аналізу даних до створення субтитрів та роботи чат-ботів. Крім того, автор підкреслює, що штучний інтелект дає змогу ефективніше взаємодіяти з аудиторією завдяки інструментам персоналізації матеріалів, фактчекінгу, покращенню користувацького досвіду та адаптації контенту для пошукових систем [6, с. 256-257].

Більше того, практичне застосування технологій штучного інтелекту в сучасних медіа значно оптимізує та спрощує щоденну роботу з текстами. Штучний інтелект сьогодні є справжнім допоміжним інструментом, який ефективно використовується для оперативного перекладу, генерації привабливих заголовків та комплексної пошукової оптимізації (SEO). Це дозволяє адаптувати медійний контент під мінливі алгоритми цифрових платформ і пошукових систем. Як зазначають експерти Інституту масової інформації (IMI), ці інструменти дають змогу швидко опрацьовувати надзвичайно великі обсяги інформації, перетворюючи розрізнені масиви даних на структуровані та готові до публікації матеріали, що суттєво пришвидшує робочий процес сучасних медіа [7].

Ми згодні з О. Ситником та IMI, що ШІ – це супершвидко і зручно. Проте дослідники не врахували зворотний бік: якщо занадто захопитися алгоритмами та SEO, усі тексти стануть однаковими й бездушними. Ми вважаємо, що будь-який згенерований ШІ заголовок чи текст потребує фінальної правки живої людини.

Окрім оперативності опрацювання інформації, алгоритми штучного інтелекту забезпечують генерацію граматично й стилістично коректного контенту, який

відповідає заданим параметрам обсягу та містить релевантні ключові слова. Додатковою перевагою є здатність таких систем здійснювати швидку верифікацію фактів та перевіряти достовірність джерел. Важливою відмінністю є те, що текст, створений за допомогою ШІ, є вільним від суб'єктивних наративів, емоційно забарвленої лексики чи розмовних конструкцій, які часто притаманні авторським матеріалам, проте є неприпустимими для класичного журналістського повідомлення, що вимагає дотримання принципів об'єктивності [6, с. 258].

На відміну від стереотипу про обмеженість штучного інтелекту виключно генерацією тексту, сучасна медіаіндустрія використовує різнобічні моделі для створення контенту. Поряд із текстовими платформами ChatGPT, Notion, Jasper.AI, в індустрії активно застосовуються генератори ілюстрацій Midjourney, DALL-E, Stable Diffusion, відеогенератори Synthesia, аудіосервіси AIVA, Murf та інтелектуальні пошукові системи Perplexity.AI, здатні не лише шукати інформацію, а й самостійно її аналізувати та адаптувати. Таким чином, впровадження ШІ охоплює всі етапи медіавиробництва – від збору та верифікації даних до їхньої мультимедійної візуалізації, що вимагає переосмислення професійних стандартів журналістики [6, с. 259].

Співпраця між розробниками штучного інтелекту та фахівцями з журналістики даних створює умови для впровадження складних алгоритмів у медіапростір, проте масштабування цих технологій вимагає мінімізації технічних та етичних ризиків, зокрема збереження довіри аудиторії через прозоре маркування контенту. Інтеграція таких інструментів безпосередньо стикається з викликами безпеки, тому важливо розмежовувати їхнє функціональне призначення: якщо аналітична обробка даних зазвичай є точнішою й передбачає меншу кількість помилок, то процес генерації текстів вимагає суворого фактчекінгу через феномен «галюцинацій», під час якого нейромережі формують переконливі, проте фактично недостовірні відповіді, здатні дезінформувати читачів та завдати шкоди репутації видання [9, с. 310].

Поділяючи занепокоєння авторів щодо «галюцинацій» ШІ, ми вважаємо, що вони занадто фокусуються на технічних помилках програми, не враховуючи психологію медійників. На нашу думку головна небезпека – це сліпа довіра журналістів до автоматизованих систем. Жодні заклики до фактчекінгу не змінять ситуацію, поки в редакційній практиці не з'явиться чітке правило: ШІ лише пропонує варіанти, але остаточну відповідальність за зміст несе живий автор.

Програмні засоби штучного інтелекту демонструють високу ефективність у процесах контролю якості медійного продукту. Технології ШІ забезпечують моніторинг і фільтрацію інформаційних масивів для оцінювання їхньої релевантності, достовірності та змістовності. Крім того, ці алгоритми здатні виявляти ознаки упередженості, дезінформації або деструктивного вмісту. Така обробка інформаційних потоків сприяє збереженню ґрунтовності та об'єктивності медіаматеріалів, а також захищає аудиторію від маніпуляцій, пропаганди та інших форм деструктивного інформаційного впливу [6, с. 258].

Впровадження технологій штучного інтелекту в медіапростір вимагає перегляду фундаментальних етичних норм журналістики, серед яких головними є дотримання авторських прав, інформаційної відкритості та запобігання дискримінації. Оскільки залучення моделей штучного інтелекту до створення контенту розмиває межі відповідальності, підзвітність має чітко покладатися на редактора, який ухвалює остаточні рішення. Ключовою вимогою є забезпечення відкритості робочих процесів – фіксація авторів запитів, обсягів автоматизації, джерельної бази та етапів верифікації. Відкрите маркування матеріалів, попри можливі упередження аудиторії, підтримує довіру, якщо супроводжується поясненнями, які підкреслюють пріоритет людського контролю. Крім того, етичний вимір застосування ШІ вимагає дотримання інформаційної гігієни під час роботи з даними та проведення етичного аудиту чутливих матеріалів для запобігання алгоритмічним стереотипам, що дозволяє гармонійно поєднати інноваційні технології з класичними цінностями професії [2, с. 419].

Для мінімізації потенційних ризиків та перетворення їх на контрольовані процеси доцільно впровадити формалізований операційний протокол, а саме модель СУШІР, що розшифровується як Система Управління використанням штучного інтелекту в Редакціях та охоплює весь життєвий цикл створення медіаконтенту із застосуванням генеративних технологій. Цей алгоритм утворює замкнений контур постійного вдосконалення та складається з дев'яти послідовних стадій: чіткого формулювання завдання або запиту, підготовки верифікованої бази джерел за потреби, фіксації параметрів генерації, верифікації фактів і логіки матеріалу редактором, юридично-етичного огляду чутливих тем, прозорого маркування ролі алгоритмів, публікації під авторством відповідальної особи, постконтролю реакції аудиторії та, зрештою, регулярного аудиту для коригування внутрішніх редакційних політик [2, с. 419].

Функціонування українського інформаційного простору в умовах повномасштабної війни супроводжується підвищеними загрозами. Зокрема, Російська Федерація застосовує технології штучного інтелекту з метою автоматизації та розповсюдження дезінформаційних кампаній [11; 12]. Такі інструменти використовуються для генерування фейкових новин, формування маніпулятивних наративів та управління діяльністю бот-мереж у соціальних медіа.

Зважаючи на це, впровадження системи СУШІР набуває не лише етичного, а й стратегічного значення для забезпечення інформаційної безпеки. Цей підхід виконує функцію захисного бар’єра, який посилює стійкість редакцій до інформаційно-психологічних атак. Завдяки пріоритету людського контролю під час верифікації даних та орієнтації на перевірені вітчизняні джерела при генерації контенту, мінімізується ризик ненавмисного тиражування ворожої пропаганди. Додатково, дотримання суворих протоколів інформаційної безпеки унеможливлює витік чутливих даних [2, с. 420].

Отже, штучний інтелект у сучасних медіа вже перестав бути чимось екзотичним і перетворився на повсякденний інструмент, який допомагає

журналістам економити час, генерувати тексти, створювати ілюстрації та швидко аналізувати великі обсяги даних. Проте, попри переваги, впровадження ШІ несе низку серйозних викликів, серед яких – технічні помилки або так звані «галюцинації» нейромереж, ризик втрати унікального авторського стилю та, що найважливіше в умовах війни, загроза використання технологій ворогом для масового створення фейків та дезінформації. Саме тому головним висновком є те, що використання ШІ потребує обов'язкового людського контролю, адже машина не повинна замінювати журналістську відповідальність. Для того, щоб зберегти довіру аудиторії та захистити інформаційний простір, редакціям необхідно впроваджувати чіткі правила гри, такі як модель Системи Управління використанням штучного інтелекту в Редакціях, яка дозволяє безпечно використовувати інновації та водночас тримати етичні стандарти під повним контролем.

1.2. Професійні та етичні трансформації ролі журналіста в епоху ШІ

Попри те, що штучний інтелект зарекомендував себе як дієвий інструмент для оптимізації рутинних редакційних процесів, його вплив виходить далеко за межі простого прискорення роботи. Впровадження цих технологій докорінно трансформує саму природу журналістської діяльності, змінюючи традиційні підходи до збору, верифікації та дистрибуції інформації. Якщо на початкових етапах алгоритми сприймалися переважно як допоміжні засоби для перекладу чи пошукової оптимізації, то сьогодні вони стають повноцінними учасниками медіавиробництва. Це зумовлює необхідність переосмислення професійної ідентичності журналіста, який поступово переходить від функції безпосереднього творця контенту до ролі аналітика, фактчекера та координатора даних, а також вимагає адаптації класичних стандартів журналістики до нових технологічних викликів.

Сучасні цифрові технології суттєво впливають на функціонування медіагалузі, докорінно змінюючи традиційні алгоритми збору, опрацювання та

дистрибуції інформаційних масивів. До визначальних інновацій, що сьогодні перетворюють журналістику, належать штучний інтелект, автоматизовані сервіси генерації контенту та аналітичні інструменти, що функціонують на базі великих даних (Big Data). Впровадження зазначених рішень сприяє оптимізації оперативності та достовірності медіаматеріалів, а також відкриває нові перспективи для комунікації з аудиторією, вдосконалення процесу створення медіапродукту та ефективної протидії дезінформаційним загрозам [1, с. 207].

Інтеграція алгоритмів машинного навчання в діяльність сучасних редакцій спрямована на оптимізацію медійних процесів. Такі технології застосовуються в системах рекомендацій для індивідуалізації новинного потоку, модерації користувацького контенту, а також для автоматизації пошуку релевантних інформаційних джерел. Зокрема, сучасні медіаплатформи використовують аналітичні алгоритми для семантичного аналізу текстів, оптимізації заголовків та підбору мультимедійного супроводу, що загалом сприяє підвищенню продуктивності та ефективності створення журналістського контенту [1, с.209].

Ми згодні з висновками Ю. М. Бідзілі та Г. І. Гецко щодо економії часу, але вважаємо, що автори не врахували ризик втрати унікального журналістського стилю через масове підлаштування текстів під алгоритми пошукових систем. На нашу думку, ШІ має лише допомагати з рутиною, але фінальна адаптація контенту повинна залишатися за автором, щоб медіа не втратило свою індивідуальність.

Дослідники та фахівці, які використовують технології штучного інтелекту у медіа, наголошують, що ШІ не здатен повністю замінити журналістів, оскільки йому бракує аналітичних та творчих здібностей для проведення глибинних досліджень, тому його функціонал обмежуватиметься виключно автоматизацією рутинних процесів.

Водночас для ефективної інтеграції таких інструментів у роботу медійникам необхідно набути нових компетентностей, зокрема навчитися працювати з

алгоритмами ШІ, розробляти шаблони текстів, а також опанувати базові мови програмування, необхідні для створення та аналізу медійного контенту [10].

Впровадження автоматизації суттєво змінює сучасну журналістику, перерозподіляючи обов'язки між людиною та технологіями. Тепер рутинну роботу, таку як написання простих новин, первинну перевірку фактів та фільтрацію коментарів, виконують програми. Завдяки цьому журналісти мають більше часу для творчості, глибокого аналізу подій, створення ексклюзивних матеріалів та безпосереднього спілкування з читачами.

Змінюється і підхід до подачі інформації: замість одностороннього інформування медійники використовують аналітику, щоб краще розуміти інтереси та поведінку аудиторії. Це дає змогу створювати персоналізований контент, який точно відповідає запитам конкретних користувачів [1, с. 209].

Вітчизняні та міжнародні фахівці у сфері журналістики та соціальних комунікацій визнають штучний інтелект невіддільним елементом сучасного медіаринку, ігнорування якого є неможливим через його високу ефективність. У цьому контексті викладачам необхідно оперативно адаптуватися до технологічних змін, не боятися експериментувати та інтегрувати цифрові інструменти в освітній процес для формування фахових компетентностей майбутніх медійників. Зокрема, застосування таких технологій під час занять дозволяє оптимізувати виконання завдань, серед яких транскрибація аудіоматеріалів, генерування мультимедійного контенту, контроль за академічною доброчесністю, а також розвиток медіаграмотності студентів щодо можливостей та обмежень алгоритмів ШІ [8, с. 1591].

Серйозною загрозою є падіння професійних стандартів та продукування низькоякісного контенту. Надмірна довіра до генеративних моделей може замінити глибокі аналітичні матеріали поверховими публікаціями, перетворюючи медіасферу на «інформаційний шум», де показники охоплень переважають над суспільною цінністю. Крім того, критичну небезпеку становить застосування

генеративного ШІ для масштабних кампаній із дезінформації, а також для створення deepfake-відео та синтезованого аудіо.

В умовах повномасштабної війни проти України ця проблема є надзвичайно актуальною, адже такі технології дедалі частіше використовуються як інструмент в інформаційних операціях та для здійснення психологічного впливу [4, с. 244].

Для ефективного впровадження генеративного штучного інтелекту (ГШІ) у медійну діяльність необхідно розробити чіткі редакційні стандарти, які визначають межі допустимого використання технологій: від рутинних завдань, таких як підготовка чернеток чи стилістична правка, до суворих обмежень у сфері розслідувань і чутливих тем. Крім того, обов'язковою умовою є прозорість та маркування контенту, створеного за допомогою ШІ, аби аудиторія була поінформована про рівень участі алгоритмів у підготовці матеріалу. Водночас ці процеси вимагають системного підвищення кваліфікації медійників, тому профільні освітні програми вже інтегрують навчальні модулі, які охоплюють технічні, правові та етичні засади роботи з генеративним штучним інтелектом [4, с. 243]. Важко не погодитися з позицією І. Літвінчук щодо комплексного підходу до регулювання ГШІ. На нашу думку, паралельне впровадження прозорих редакційних стандартів та оновлення освітніх програм є єдино правильним шляхом для формування нового покоління медійників, які здатні використовувати штучний інтелект ефективно, безпечно та етично.

Для успішної адаптації журналістики до цифрових технологій потрібно оновити етичні правила, щоб захистити інформацію від маніпуляцій та упередженості під час роботи зі штучним інтелектом. Крім того, ключовим завданням є підвищення технічних навичок медійників. Сьогодні фахівці повинні вміти аналізувати дані, користуватися спеціальними платформами та перевіряти факти за допомогою нових технологій. Тому постійне навчання на курсах і тренінгах стає важливою частиною їхнього професійного зростання [1, с. 210].

Для України, яка вже тривалий час перебуває в умовах повномасштабної інформаційної війни, питання відповідального та безпечного використання генеративного штучного інтелекту (ГШІ) у новинному виробництві має не лише професійний, а й стратегічний вимір. Воно безпосередньо впливає на національну безпеку та інформаційну стійкість суспільства, адже неправильне або неконтрольоване застосування технологій може стати джерелом маніпуляцій. Зважаючи на це, подальші наукові дослідження в цій галузі мають бути спрямовані на поглиблене емпіричне вивчення конкретних редакційних кейсів, що дозволить оцінити реальну практику застосування ШІ-інструментів в українських медіа. Зокрема, перспективним є порівняння моделей впровадження ГШІ в різних типах медіа – від суспільних та комерційних до регіональних і нішевих видань, оскільки кожен із них має власну специфіку, ресурси та цільову аудиторію. Крім того, на основі таких досліджень важливо розробити комплексні рекомендації щодо нормативно-правового та етичного регулювання AI-контенту, які допоможуть захистити інформаційний простір від дезінформації, мінімізувати ризики та зберегти високий рівень довіри аудиторії до журналістських матеріалів [4, с. 244].

Отже, впровадження штучного інтелекту докорінно трансформує діяльність сучасного медіафахівця, перетворюючи його з безпосереднього автора контенту на аналітика, фактчекера та координатора даних. Хоча алгоритми ефективно оптимізують рутинні процеси, такі як створення базових новин чи транскрибація, вони не здатні замінити творчий і дослідницький потенціал людини.

Ці технологічні зміни вимагають від медійників набуття нових компетентностей. Для ефективної роботи в умовах цифровізації журналістам необхідно не лише опановувати алгоритми ШІ, а й розуміти принципи роботи з великими даними, семантичного аналізу та володіти базовими навичками програмування. Відповідно, вища освіта має гнучко реагувати на ці виклики, інтегруючи профільні цифрові модулі до навчальних програм для формування фахових навичок майбутніх журналістів.

Водночас поширення генеративного штучного інтелекту створює серйозні загрози, зокрема ризик появи поверхового контенту та «інформаційного шуму», що може витіснити глибоку аналітику. Для збереження довіри аудиторії та запобігання упередженості чи маніпуляціям медіа потребують чітких редакційних політик, які регламентують використання технологій та забезпечують прозоре маркування створених алгоритмами матеріалів.

Особливої актуальності ці процеси набувають для України, яка перебуває в умовах повномасштабної інформаційної війни. Використання генеративного ШІ для створення deepfake-відео та синтезованого аудіо перетворює цей інструмент на зброю, тому контроль за його безпечним застосуванням стає невіддільною складовою національної інформаційної стійкості. Сьогодні наукові дослідження в цій галузі мають бути спрямовані на емпіричне вивчення реального досвіду українських редакцій та розробку комплексних рекомендацій для нормативно-правового регулювання цифрових медіа.

РОЗДІЛ 2
СУПРОВІДНА ЗАПИСКА ДО ТВОРЧОГО ПРОЄКТУ

2.1. Опис та обґрунтування творчого проєкту

Творчий проєкт, що становить практичну частину бакалаврської роботи, представлений серією з 12 журналістських публікацій, створених для інформаційного порталу «Inform.zp.ua» протягом 2025 року. Основною метою проєкту є комплексне висвітлення актуальних подій у Запорізькій області, що охоплює безпекові, соціальні, економічні та екологічні аспекти життєдіяльності прифронтового регіону. Матеріали проєкту реалізовані у різних медійних форматах – від оперативних заміток та інформаційних повідомлень до аналітичних статей із порівнянням цін та візуальних фоторепортажів.

Інформаційний портал «Inform.zp.ua» – це регіональне онлайн-медіа, яке спеціалізується на оперативному висвітленні суспільно-політичних, економічних, безпекових та інфраструктурних процесів у Запорізькій області. Ресурс функціонує як онлайн-медіа, що поєднує випуск щоденних стрічок новин із публікацією аналітичних матеріалів, інтерв'ю та мультимедійних репортажів. Сайт орієнтований на SEO-оптимізацію та дотриманню стандартів фактчекінгу. Це забезпечує інтеграцію ресурсу в регіональну систему комунікацій і дозволяє залучати молодих фахівців до практичної журналістики.

Актуальність вибору тем для творчого проєкту зумовлена необхідністю швидкої адаптації локального контенту під запити цифрових платформ у режимі реального часу. В умовах прифронтового міста журналіст змушений не лише збирати факти, а й миттєво інтерпретувати складні дані, такі як звіти міжнародних організацій чи аналітичні карти бойових дій. Використання інструментів штучного інтелекту в цьому контексті стало технічним рішенням, що дозволило збалансувати швидкість публікації з точністю викладу, особливо у матеріалах, де критично важливою є оперативність інформування громади.

Змістове наповнення проєкту охоплює різні теми, що важливо для перевірки роботи ШІ з різними типами новин. У цикл увійшли як прості замітки про ремонти доріг чи пожежну небезпеку, так і складніші матеріали: аналіз цін на продукти в окупації, звіти про ситуацію на фронті та будівництво підземних шкіл (рис. А.1). Це дозволило на практиці побачити, як алгоритми допомагають швидко обробляти цифри, працювати з фотографіями та перетворювати офіційні звіти на зрозумілі для читача новини.

У підсумку проєкт показав, що використання штучного інтелекту допомагає створювати контент швидше, не втрачаючи при цьому зв’язку з потребами людей у прифронтовому місті. ШІ в цій роботі став корисним помічником, який взяв на себе технічну частину: структурування списків, підбір заголовків та обробку великих обсягів тексту. Це дозволило мені як автору більше уваги приділити перевірці фактів та змісту, щоб новини були корисними та актуальними для мешканців регіону.

Обґрунтування цього проєкту також полягає в тому, щоб показати, як невеликі регіональні редакції можуть працювати ефективніше. Завдяки новим технологіям вдалося створити систему, де новини виходять швидко навіть тоді, коли бракує часу чи людей. Це робить місцеву журналістику сучаснішою, допомагаючи перетворювати сухі цифри та звіти на зручні для читача тексти, які легко знайти через пошуковики та приємно читати зі смартфона.

Крім того, я намагався підібрати теми так, щоб показати повну картину життя Запоріжжя. Важливо було поєднати серйозні новини про безпеку з репортажами про звичайне життя міста – парки, ціни чи зміни в районах. Це робить проєкт не просто навчальним завданням, а реальним помічником для людей, яким потрібно отримувати перевірену та важливу інформацію в зручному форматі.

Підсумовуючи, можна сказати, що цей проєкт став для мене не просто навчальним завданням, а реальним досвідом роботи в сучасному ритмі. Він підтвердив, що журналістика сьогодні — це не лише написання текстів, а й вміння

швидко опановувати нові інструменти. Впровадження ШІ дозволило зробити процес створення новин гнучким та ефективним, що особливо важливо для регіонального видання, яке має бути першим у висвітленні подій.

2.2. Опис цільової аудиторії та особливостей просування продукту

Цільова аудиторія творчого проєкту є багатогранною, що зумовлено специфікою обраних тем та географічним розташуванням регіону. Основним сегментом аудиторії є мешканці Запоріжжя та області, які потребують оперативної та достовірної інформації про життя в прифронтових умовах. До цієї групи належать люди різного віку, яких об’єднує спільний інтерес до безпекової ситуації (звіти МАГАТЕ про ЗАЕС, карти бойових дій), соціальних змін (будівництво підземних шкіл, перейменування районів) та побутових питань (ремонти трубопроводів, ціни на ринках).

Окремою важливою групою аудиторії є внутрішньо переміщені особи та мешканці тимчасово окупованих територій Запорізької області. Для них особливу цінність мають матеріали, що порівнюють рівень життя та ціни на продукти, оскільки це дозволяє зберігати інформаційний зв’язок із підконтрольними Україні територіями. Також контент орієнтований на диджитал-активних користувачів, які споживають новини через соціальні мережі та месенджери, де критично важливою є швидкість подачі та візуальна чіткість матеріалу.

Просування творчого проєкту на диджитал-платформах здійснювалося з урахуванням особливостей алгоритмів соціальних мереж та пошукових систем. Основним майданчиком для розповсюдження став сайт «Inform.zp.ua», звідки контент дистрибувався у Telegram-канали та Facebook-спільноти. При просуванні акцент робився на «віральності» локальних новин: наприклад, фоторепортаж із літнього парку «Райдуга» чи новина про перейменування Комунарського району мають високий потенціал для поширення самими користувачами, що збільшує органічне охоплення.

Особливістю просування в межах цього проєкту стало використання інструментів ШІ для адаптації контенту під різні канали комунікації. Для Telegram-каналів створювалися стислі, акцентовані версії новин із ключовими фактами, а для пошукового просування (SEO) застосовувалася оптимізація заголовків та мета-описів. Це дозволило матеріалам про будівництво підземної школи чи призначення нових посадовців швидше потрапляти у видачу Google, забезпечуючи стабільний приплив аудиторії без додаткових фінансових витрат на рекламу.

Ще одним важливим фактором просування став вибір часу публікації матеріалів. Я намагався виставляти новини в пікові години активності користувачів – зранку, коли мешканці міста переглядають стрічку новин перед роботою, та ввечері. Це допомогло охопити максимальну кількість людей саме в ті моменти, коли вони найбільше потребують актуальної інформації про ситуацію в Запоріжжі та області.

Крім того, для залучення нової аудиторії використовувалися методи крос-платформеної дистрибуції. Це означає, що одна й та сама новина адаптувалася за змістом і форматом так, щоб вона була цікавою як для користувачів Facebook, які люблять обговорення та деталі, так і для підписників Telegram, які цінують миттєві короткі сповіщення. Такий підхід дозволив розширити коло читачів без використання платних інструментів реклами.

З огляду на результати просування, стало зрозуміло, що ключем до успіху є максимальна близькість до потреб звичайної людини. Правильно налаштована дистрибуція допомогла перетворити сухі факти на живі новини, якими люди хочуть ділитися. Це доводить, що навіть складні теми можна зробити популярними, якщо правильно обрати майданчик для публікації та адаптувати контент під звички користувачів соцмереж.

2.3. Формально-змістові характеристики проєкту

Формально-змістова структура проєкту побудована як цілісна система публікацій, що поєднують різні журналістські жанри та методи збору інформації. За формою матеріали розподілені на інформаційні замітки, розширені аналітичні статті та візуальні репортажі. Такий підхід дозволив охопити всі сфери життя прифронтового регіону: від коротких повідомлень про надзвичайні ситуації до детальних порівнянь цін у супермаркетах міста та на окупованих ринках.

Змістове наповнення проєкту базується на принципі актуальності та суспільної важливості. Кожен матеріал має чітку логічну побудову: заголовок, лід, що розкриває головну суть, основну частину з деталями та обов’язковий бекграунд для розуміння контексту події. Наприклад, у новинах про ЗАЕС або атаки біля Гуляйполя зміст доповнюється офіційними даними МАГАТЕ та картами ISW, що додає матеріалам експертності та фактологічної точності (рис. А.2–А.3).

Важливою особливістю проєкту є поєднання текстової та візуальної складових. Окрім класичних новин, до серії увійшли фоторепортажі (наприклад, про парк «Райдуга» чи підземну школу на Бабурці), де зображення несуть самостійне змістове навантаження (рис. А.4–А.5). Штучний інтелект у цьому процесі допомагав структурувати зміст: він використовувався для логічного групування тез у великих текстах та виділення ключових цифр у статтях про ціни на полуницю й черешню.

Загалом, формально-змістові характеристики творчого доробку відповідають сучасним вимогам диджитал-журналістики. Тексти оптимізовані для швидкого читання: вони мають короткі абзаци, чіткі списки та акценти на головних фактах. Це дозволяє аудиторії миттєво отримувати необхідну інформацію, зберігаючи при цьому високу якість аналітичного наповнення, що є критично важливим для новинного порталу в умовах війни.

Важливим моментом у змісті є те, як новини пов'язані між собою. Кожен текст не просто повідомляє про подію, а пояснює, як вона впливає на життя людей

у місті. Наприклад, новини про ремонти доріг чи водогонів подаються не як суха звітність, а як корисна інформація, що допомагає мешканцям планувати свій день та розуміти роботу комунальних служб у складний час.

Також я додав у проєкт елементи інтерактивності, використовуючи посилання на офіційні джерела та соціальні мережі. Це дозволяє читачам самостійно перевіряти інформацію або дивитися додаткові матеріали, як-от відео чи розширені карти. Такий підхід робить контент більш прозорим і допомагає краще орієнтуватися у великому потоці щоденних новин Запоріжжя.

Резюмуючи зміст проєкту, варто зауважити, що він охопив майже всі сторони життя прифронтового міста. Таке різноманіття тем — від цін на ринках до ситуації на фронті – дозволило створити повноцінний інформаційний потік. У результаті кожна публікація доповнювала іншу, створюючи цілісну історію про те, як Запоріжжя живе, бореться та розвивається в сьогоднішніх непростих умовах.

2.4. Особливості оформлення проєкту

Оформлення творчого проєкту відповідає стандартам сучасних новинних інтернет-видань, де головний акцент робиться на зручності сприйняття контенту з екранів мобільних пристроїв та комп’ютерів. Основним принципом дизайну публікацій на порталі «Inform.zp.ua» є лаконічність та чітка візуальна ієрархія. Кожен матеріал має виразний заголовок, що відображає суть події, та вступний абзац, який виділяється графічно або логічно, щоб читач міг миттєво зрозуміти головну новину.

Текстові блоки в матеріалах проєкту розділені на невеликі абзаци, що полегшує читання довгих статей, як-от аналіз цін на продукти чи розслідування щодо декларацій посадовців. Для виділення ключових фактів, адрес або статистичних даних використовуються марковані списки та жирний шрифт. Це дозволяє аудиторії швидко сканувати текст і знаходити найважливішу інформацію, не витрачаючи час на вивчення всього обсягу публікації.

Важливою частиною оформлення є мультимедійні елементи, які інтегровані в структуру новин. У статтях про військову ситуацію використовуються карти бойових дій від ISW, а в репортажах про міське життя – оригінальні авторські фотографії. Кожне зображення має підпис та вказане джерело, що додає публікаціям документальної цінності. Наприклад, у новині про підземну школу на Бабурці фотографії є не просто ілюстрацією, а доказом прогресу будівництва, що важливо для довіри читачів.

Застосування інструментів штучного інтелекту в оформленні допомогло автоматизувати створення структури текстів. Зокрема, ШІ використовувався для генерації варіантів заголовків, які б краще виглядали в стрічці новин, та для структурування складних даних у зручні списки. Таке поєднання технічної точності та візуальної привабливості забезпечує професійний вигляд проєкту та робить його конкурентоспроможним у сучасному диджитал-просторі.

Для кращої взаємодії з читачем я використовував гіперпосилання на попередні новини або офіційні документи. Це допомагає не перевантажувати один текст зайвими деталями, але дає можливість тим, хто хоче знати більше, легко перейти і почитати передісторію. Таке оформлення робить матеріали частиною великої інформаційної мережі порталу, а не просто окремими замітками.

Також велика увага приділялася тому, як новини виглядають у соціальних мережах і месенджерах (рис. А.6). Кожна стаття оформлювалася так, щоб при поширенні автоматично підтягувалася головна картинка і короткий опис, який чітко пояснює суть новини. Це допомагає зацікавити людей ще до того, як вони перейдуть за посиланням, що дуже важливо для залучення аудиторії в диджитал-середовищі. Стосовно візуальної частини, обраний стиль оформлення повністю виправдав себе, зробивши контент легким для сприйняття. У світі, де люди щохвилини отримують сотні сповіщень, дуже важливо було дати користувачеві можливість «зачепитися» оком за головне, щоб увиразнити цей проєкт на тлі інформаційного шуму.

2.5. Технічні і програмні засоби

Для реалізації творчого проєкту було використано комплекс програмних інструментів, що забезпечили повний цикл підготовки контенту: від збору й аналізу первинних даних до публікації та просування на диджитал-платформах. Весь інструментарій можна розділити на традиційні журналістські засоби та інноваційні сервіси на базі штучного інтелекту.

Основним майданчиком для публікації та технічного оформлення матеріалів стала система керування контентом (CMS) порталу «Inform.zp.ua». Вона дозволила структурувати тексти, інтегрувати фоторепортажі та карти, а також налаштовувати SEO-параметри для кожного матеріалу.

Для роботи з візуальною складовою, зокрема обробки авторських фотографій із парку «Райдуга» та підготовки скриншотів мап ISW, використовувалися графічні редактори, що забезпечили оптимальну якість зображень для швидкого завантаження на мобільних пристроях.

Ключову роль у підготовці проєкту відіграли інструменти штучного інтелекту. Для роботи з текстовою інформацією використовувалися великі мовні моделі, як-от ChatGPT та Gemini. Вони застосовувалися для швидкого рерайту офіційних повідомлень МАГАТЕ, структурування великих масивів даних про ціни на ринках та генерації варіантів заголовків для різних платформ.

Також використовувалися сервіси автоматичного перекладу та корекції текстів, що дозволило оперативно опрацьовувати звіти іноземних аналітичних центрів, зберігаючи точність термінології.

Для збору та моніторингу інформації використовувалися цифрові інструменти аналізу тенденцій, зокрема Google Trends, що допомагало визначати найбільш актуальні запити мешканців Запоріжжя в конкретний період. Комунікація та дистрибуція контенту здійснювалася за допомогою месенджера Telegram та соціальної мережі Facebook, де технічні можливості платформ дозволяли відстежувати реакцію аудиторії в реальному часі. Таким чином, поєднання

класичного програмного забезпечення з ШІ-технологіями дозволило автоматизувати технічну роботу та зосередитися на створенні якісного контенту.

Також я використовував звичайні онлайн-документи та хмарні сервіси, щоб усі тексти й чернетки були під рукою. Це дозволяло швидко дописувати новини або вносити правки навіть з телефону, коли ситуація в місті змінювалася і треба було терміново оновити інформацію. Така організація роботи допомогла не втрачати час на пересилання файлів і тримати все в одному місці.

Окремо варто згадати інструменти для перевірки фактів і фотографій. Оскільки новини стосувалися війни та безпеки, я перевіряв джерела через спеціальні пошукові розширення, зокрема Google Lens, TinEye, InVID та Fact Check Explorer, щоб не поширити фейки, особливо щодо ситуації на фронті чи ЗАЕС. Це допомогло зробити матеріали не тільки швидкими, а й надійними для читачів.

2.6. Зв’язок із творчим доробком (портфоліо)

Представлений творчий проєкт є ключовим складником власного професійного портфоліо. Серія публікацій демонструє здатність працювати з актуальним порядком денним прифронтового регіону. Ця частина доробку засвідчує навички створення контенту в різних форматах: від коротких оперативних заміток до аналітичних статей та фоторепортажів.

Досвід, здобутий під час проходження журналістської виробничої практики на сайті «Inform.zp.ua», став основою для мого професійного розвитку. Самостійна підготовка новинних матеріалів та фоторепортажів дала можливість закріпити на практиці базові журналістські стандарти, зокрема точність, оперативність та роботу з перевіреними джерелами.

Водночас використання ШІ як допоміжного інструменту допомогло оптимізувати процеси обробки інформації: пришвидшити моніторинг даних, структурувати складні звіти міжнародних організацій та адаптувати їх для масового читача. Таким чином, формування цього портфоліо дало змогу поєднати традиційні

навички локального репортера із сучасними методами оптимізації медійного контенту.

Таким чином, творчий доробок став підтвердженням моєї професійної готовності до роботи в сучасній диджитал-редакції, зокрема здатності практично впроваджувати інструменти штучного інтелекту для підвищення ефективності медіавиробництва, що є важливою перевагою для фахівця з цифрових медіа.

На окрему увагу заслуговує такий аспект, як досвід роботи з чутливими темами та кризовою комунікацією в процесі підготовки новин про надзвичайні ситуації та безпеку на стратегічних об'єктах. Вміння зберігати об'єктивність та збалансованість у матеріалах про наслідки воєнних дій або соціальну напругу є важливою навичкою, яку вдалося закріпити під час реалізації проєкту.

На завершення слід сказати, що цей цикл матеріалів став для мене головним підтвердженням здатності працювати «в полі» та створювати контент, який має реальний вплив на аудиторію. Робота над проєктом допомогла напрацювати власний журналістський стиль, що значною мірою ґрунтується на точності, швидкості та вмінні використовувати цифрові технології.

ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній роботі бакалавра проведено комплексне дослідження теоретичних та практичних аспектів застосування штучного інтелекту у підготовці тематичних новин для сучасних диджитал-платформ. Результати проведеного дослідження дають підставу для того, щоб сформулювати низку висновків.

По-перше, встановлено, що інтеграція штучного інтелекту в медіапростір є закономірним та незворотним процесом еволюції технологій. Зокрема, було враховано підходи Ю. Бідзілі та Г. Гецко щодо модернізації регіонального медіапростору в умовах глобальних технологічних змін, а також концепції О. Піжук та О. Ситника стосовно впливу автоматизації та інноваційної економіки на розвиток цифрових платформ. Сучасний ШІ перетворився з експериментального інструмента на базовий елемент медіавиробництва, що дозволяє суттєво оптимізувати редакційні процеси. Основні переваги використання ШІ полягають у здатності швидко опрацьовувати великі масиви даних, автоматизувати рутинні завдання (транскрибація, рерайт, SEO-оптимізація) та підвищувати оперативність інформування аудиторії. Разом із тим, виявлено критичні виклики, такі як феномен «галюцинацій» нейромереж, ризик поширення дезінформації та необхідність суворого фактчекінгу, особливо в умовах воєнного стану.

По-друге, проаналізовано трансформацію професійної ролі журналіста в епоху ШІ. Спираючись на теоретичні напрацювання С. Каніщева, О. Козиря та І. Літвінчук щодо формування нових медіакомпетентностей випускників інституцій журналістики, а також на дослідження І. Хлистун та П. Шекеряка-Кушки в контексті медіаграмотності та професійної етики операторів контенту, доведено, що алгоритми не здатні повністю замінити людину. Проте сучасний медіафахівець змушений переходити від функцій безпосереднього творця контенту до ролі аналітика, фактчекера та оператора технологічних процесів. Це вимагає

набуття нових цифрових компетентностей, включаючи навички промпт-інжинірингу та розуміння принципів роботи з великими даними.

По-третє, етичний вимір застосування ШІ вимагає впровадження чітких редакційних стандартів. Запропонована та апробована модель СУШІР (Система Управління використанням ШІ в Редакціях) продемонструвала свою ефективність як інструмент мінімізації ризиків. Ключовими елементами такої системи є прозоре маркування контенту, створеного алгоритмами, та безумовний пріоритет людського контролю на етапі верифікації фактів. Це дозволяє зберігати довіру аудиторії та дотримуватися стандартів об’єктивності.

По-четверте, у межах практичної частини роботи реалізовано творчий проєкт, а саме цикл із 12 журналістських публікацій для порталу «Inform.zp.ua». Практичний досвід підтвердив, що використання генеративного ШІ (ChatGPT, Gemini) дозволяє пришвидшити підготовку новин про безпекову, соціальну та економічну ситуацію в прифронтовому регіоні. Автоматизація структурування даних та генерації заголовків звільнила час для перевірки чутливої інформації та збору авторського візуального контенту. Проєкт продемонстрував, що поєднання ШІ-інструментів із класичною журналістикою «в полі» забезпечує високу якість медіапродукту.

Таким чином, дослідження підтвердило гіпотезу про те, що штучний інтелект є потужним засобом вдосконалення журналістської діяльності за умови продуманого та відповідального використання. Для України, яка протистоїть російській агресії в інформаційному просторі, безпечне впровадження ШІ стає стратегічним завданням для зміцнення національної інформаційної стійкості. Перспективним напрямом подальших досліджень, на нашу думку, могла б бути розробка нормативно-правових механізмів регулювання AI-контенту та глибше вивчення впливу персоналізованих стрічок новин на медіаспоживання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бідзіля Ю. М., Гецко Г. І. Вплив новітніх технологій на трансформацію професійних стандартів у журналістиці. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика.* 2025. Т. 36 (75), Вип. 2(2). URL: https://www.philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2025/2_2025/ part_2/33.pdf (дата звернення: 25.04.2026).

2. Каніщев С. О. Проблеми генерації контенту ШІ у журналістиці: епістемічні, етичні та організаційні виміри. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*. 2025. Т. 36 (75), Вип. 5(2). С.417–422. URL: https://www.philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2025/5_2025/ part_2/62.pdf (дата звернення: 14.05.2026).

3. Козир О. О. Використання штучного інтелекту в медіа. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2025. Вип. 91(1). С. 336–342. URL: https://visnyk-juris-uzhnu.com (дата звернення: 14.05.2026).

4. Літвінчук І. С. Вплив генеративного штучного інтелекту на процеси створення новинного контенту. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*. 2026. Т. 37, Вип. 1(2). С. 240–244. URL: https://www.philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2026/1_2026/part_2/1-2_2026.pdf#page=252 (дата звернення: 21.04.2026).

5. Піжук О. І. Штучний інтелект як один із ключових драйверів цифрової трансформації економіки. *Економіка, управління та адміністрування*. 2019. № 3. С. 41–46.

6. Ситник О. Проблематика впровадження штучного інтелекту в сучасних ЗМІ та медіатехнологіях. *Український інформаційний простір*. 2023. Вип. 2(12). С. 252–265. URL: https://ukrinfospace.knukim.edu.ua/article/view/291187/284746 (дата звернення: 14.05.2026).

7. Українські медіа та штучний інтелект: як редакції залучають ШІ для створення контенту. *Інститут масової інформації*. 2026. URL: https://imi.org.ua/monitorings (дата звернення: 14.05.2026).

8. Хлистун І. Використання штучного інтелекту в журналістській освіті. *Вісник науки та освіти*. 2024. Т. 4, № 22. С. 1583–1598. URL: https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-4(22)-1583-1598 (дата звернення: 18.01.2025).

9. Шекеряк-Кушка Я. В. Штучний інтелект у журналістиці даних: можливості, загрози та етичні дилеми. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*. 2025. Т. 36(75), Вип. 4(2). URL: https://philol.vernadskyjournals.in.ua (дата звернення: 14.05.2026).

10. Hnidkovska K. Shtuchnyi intelekt u media: prohramy pyshut novyny, ale ne zaminiuiut zhurnalistiv. *Detector Media.* 2021. URL: https://ms.detector.media/withoutsection/post/27732/2021-07-11-shtuchnyy-intelekt-u-media-programy-pyshut-novyny-ale-ne-zaminyuyut-zhurnalistiv/ (last accessed: 14.05.2026).

11. Padalko O. AI-Driven Disinformation: Policy Recommendations for Democratic Resilience. *Frontiers in Artificial Intelligence*. 2025. Vol. 7. P. 1–12. URL: https://www.frontiersin.org (last accessed: 06.05.2026).

12. Russia, AI and the Future of Disinformation Warfare. *Royal United Services Institute (RUSI)*. 2024. URL: https://static.rusi.org/russia-ai-and-the-future-of-disinformation-warfare.pdf (last accessed: 06.05.2026).

ДОДАТОК А
ІЛЮСТРАТИВНІ МАТЕРІАЛИ

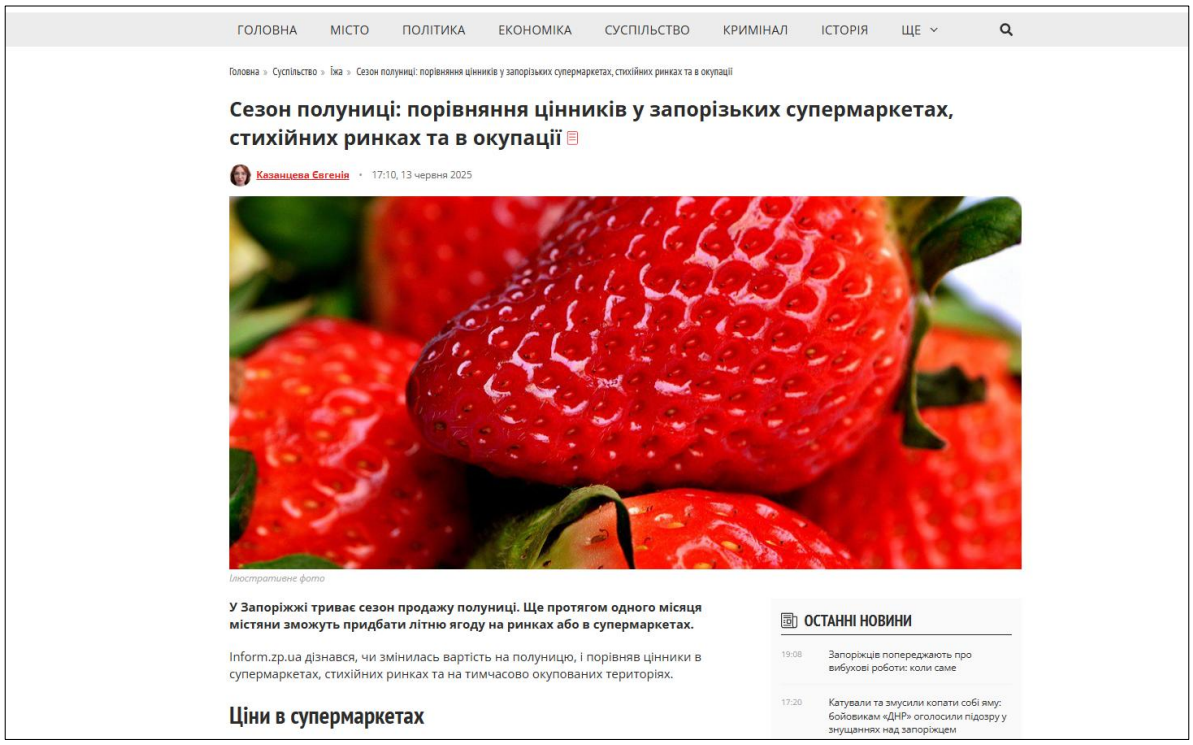

Рисунок А.1 – «Сезон полуниці: порівняння цінників у запорізьких супермаркетах, стихійних ринках та в окупації», опублікований на сайті онлайн-медіа «Inform.zp.ua» 13.06.2025 р.

Запорізьку АЕС знову підключили до живлення, – МАГАТЕ

Казанцева Євгенія • 16:12, 20 листопада 2025

ЗАЕС. Ілюстративне фото

Тимчасово окупована Запорізька АЕС знову отримує зовнішнє живлення. Після чотириденного відключення станцію під'єднали до відремонтованої лінії 750 кВ.

Про це **повідомило** МАГАТЕ у соцмережі X.

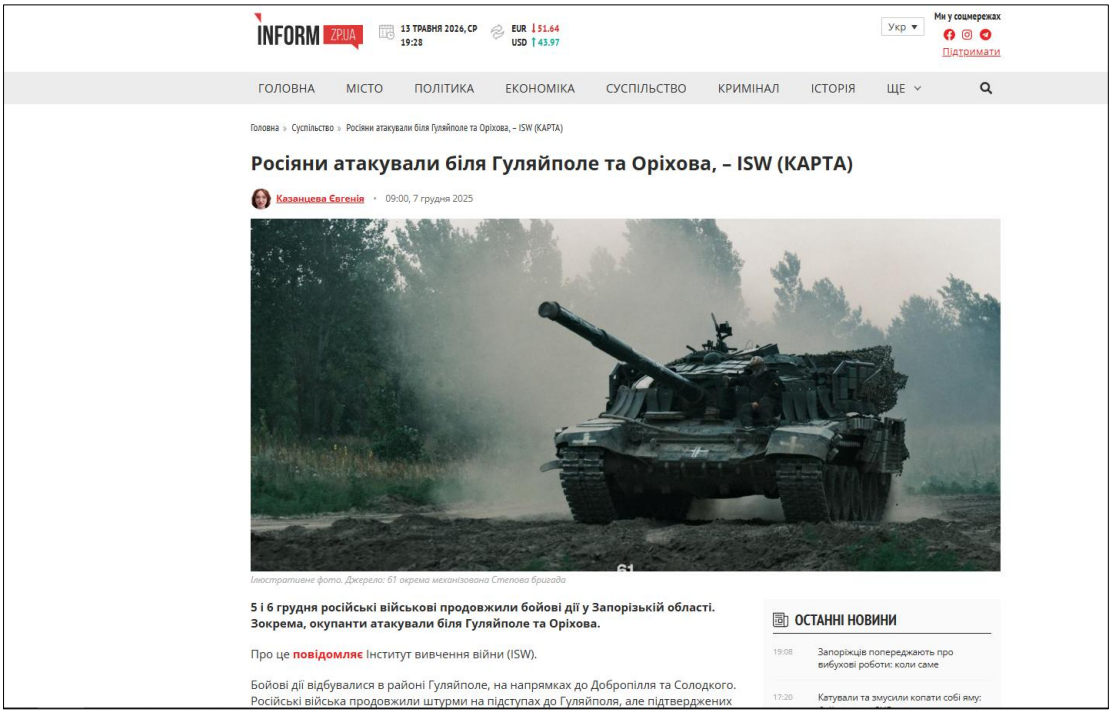
За даними Агентства, ЗАЕС відновила роботу по лінії «Дніпровська» й тепер має дві зовнішні високовольтні лінії, необхідні для забезпечення базових систем ядерної

ОСТАННІ НОВИНИ

19:08 Запоріжців попереджають про вибухові роботи: коли саме

17:20 Катували та змусили копати собі яму:

Рисунок А.2 – «Запорізьку АЕС знову підключили до живлення, – МАГАТЕ», опублікований на сайті онлайн-медіа «Inform.zp.ua» 20.11.2025 р.

INFORM ZP.UA 13 ТРАВНЯ 2026, СР 19:28 EUR ↓51.64 USD ↑43.97 Укр Ми у соцмережах Підтримати

ГОЛОВНА МІСТО ПОЛІТИКА ЕКОНОМІКА СУСПІЛЬСТВО КРИМІНАЛ ІСТОРІЯ ЩЕ

Головна › Суспільство › Росіяни атакували біля Гуляйполе та Оріхова, – ISW (КАРТА)

Росіяни атакували біля Гуляйполе та Оріхова, – ISW (КАРТА)

Казанцева Євгенія • 09:00, 7 грудня 2025

Ілюстративне фото. Джерело: 61 окрема механізована Степова бригада

5 і 6 грудня російські військові продовжили бойові дії у Запорізькій області. Зокрема, окупанти атакували біля Гуляйполе та Оріхова.

Про це **повідомляє** Інститут вивчення війни (ISW).

Бойові дії відбувалися в районі Гуляйполе, на напрямках до Добропілля та Солодкого. Російські війська продовжили штурми на підступах до Гуляйполя, але підтверджених

ОСТАННІ НОВИНИ

19:08 Запоріжців попереджають про вибухові роботи: коли саме

17:20 Катували та змусили копати собі яму:

Рисунок А.3 – «Росіяни атакували біля Гуляйполе та Оріхова, – ISW (КАРТА)», опублікований на сайті онлайн-медіа «Inform.zp.ua» 07.12.2025 р.

Рисунок А.4 – «У Запоріжжі на Бабурці відкриють першу підземну школу (ФОТО)», опублікований на сайті онлайн-медіа «Inform.zp.ua» 20.11.2025 р.

Рисунок А.5 – «Як виглядає парк «Райдуга» у Запоріжжі влітку 2025 (ФОТОРЕПОРТАЖ)», опублікований на сайті онлайн-медіа «Inform.zp.ua» 17.06.2025р.

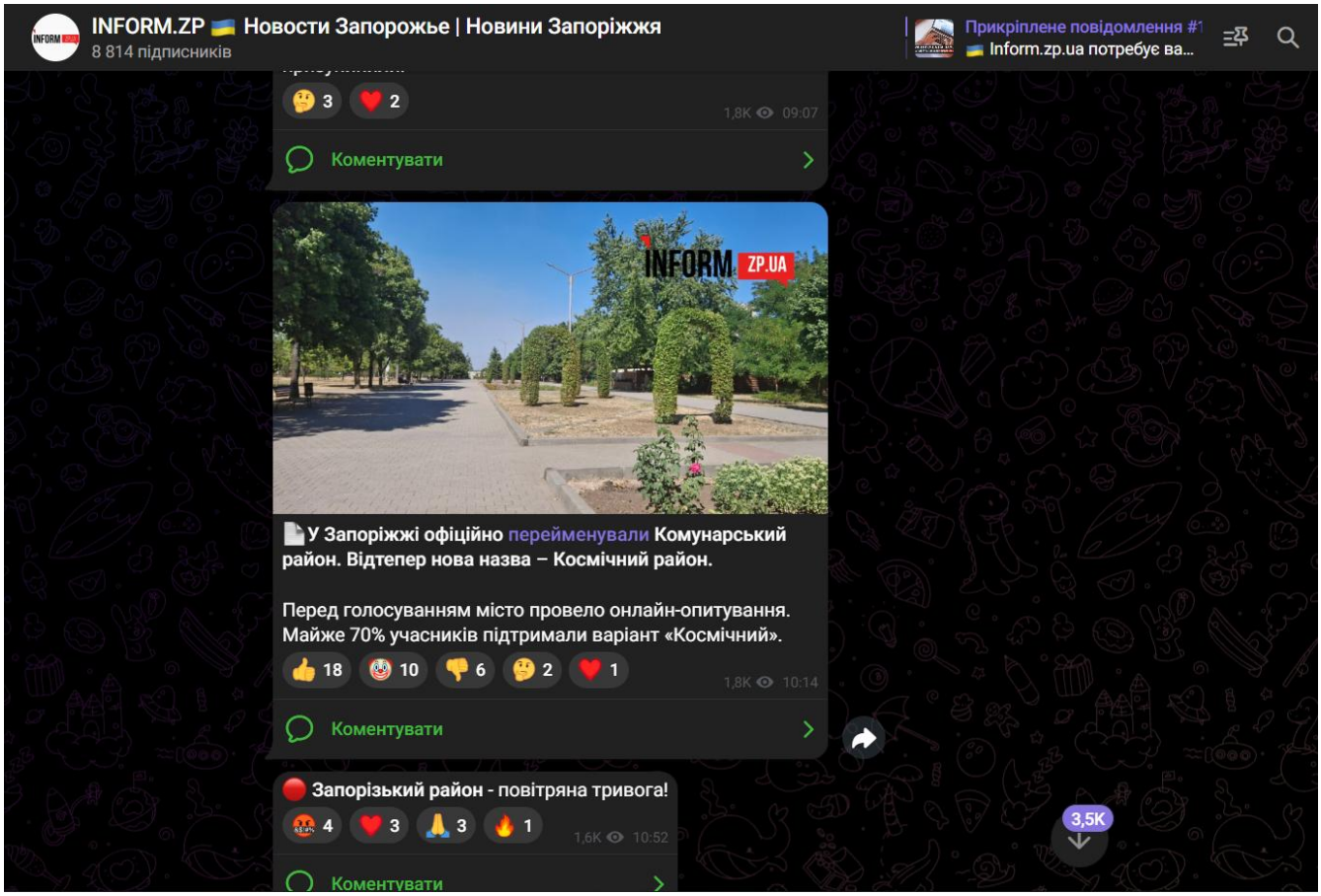

Рисунок А.6 – «У Запоріжжі перейменували Комунарський район: яка нова назва», опублікований на сайті онлайн-медіа «Inform.zp.ua» 20.11.2025 р.

ДОДАТОК Б
СПИСОК МАТЕРІАЛІВ ПОРТФОЛІО

1. Стаття "Про чари навчання й утіху від "шокових" запитань розповіли студентижурфаку". Газета "Обласна академічна газета". 29.02.2024. URL: https://sites.znu.edu.ua/gazeta/issues/2024/2024_02_29_____2__1341_.pdf
2. Інтерв`ю "Татуювання - мистецтво на шкірі". Сайт Beginner. 18.05.2024 URL: https://beginner.newmedia.zp.ua/index.php/uk/krashchi-publikatsii/695-ivzhenko-ya-interviu-z-oleksiiem-fietisovym
3. Замітка "У Запоріжжі планують викупити "Народній дім" майже за 9 мільйонів гривень». Інформаційний портал inform.zp.ua. 13.06.2025. URL: https://www.inform.zp.ua/uk/2025/06/13/327568_u-zaporizhzhi-planuyut-vykupyty-narodnij-dim-majzhe-za-9-miljoniv-gryven/
4. Замітка "На Запоріжжі 5 тисяч гектарів займають фортифікації: як це впливає на врожай". Інформаційний портал inform.zp.ua. 13.06.2025. URL: https://www.inform.zp.ua/uk/2025/06/13/327577_na-zaporizhzhi-5-tysyach-gektariv-zajmayut-fortyfikacziyi-yak-cze-vplyvaye-na-vrozhaj/
5. Замітка "У Запоріжжі знайшли шкідливу речовину у питній воді: чим це небезпечно". Інформаційний портал inform.zp.ua. 13.06.2025. URL: https://www.inform.zp.ua/uk/2025/06/13/327609_u-zaporizhzhi-znajshly-shkidlyvu-rechovynu-u-pytnij-vodi-chym-cze-nebezpechno/
6. Замітка "У Запоріжжі завершується масштабний ремонт трубопроводу: де саме". Інформаційний портал inform.zp.ua. 13.06.2025. URL: https://www.inform.zp.ua/uk/2025/06/13/327593_u-zaporizhzhi-zavershuyetsya-masshtabnyj-remont-truboprovodu-de-same/
7. Замітка "У Запоріжжі оголосили надзвичайну пожежну небезпеку: як діяти". Інформаційний портал inform.zp.ua. 13.06.2025. URL: https://www.inform.zp.ua/uk/2025/06/13/327581_u-zaporizhzhi-ogolosyly-nadzvychajnu-pozhezhnu-nebezpeku-yak-diyaty/
8. Стаття "Сезон полуниці: порівняння цінників у запорізьких супермаркетах, стихійних ринках та в окупації". Інформаційний портал inform.zp.ua. 13.06.2025. URL: https://www.inform.zp.ua/uk/2025/06/13/327554_sezon-polunyczi-porivnyannya-czinnykiv-u-zaporizkyh-supermarketah-styhijnyh-rynkah-ta-v-okupacziyi/
9. Стаття "Черешня у Запоріжжі: скільки коштує дефіцитна ягода". Інформаційний портал inform.zp.ua. 14.06.2025. URL: https://www.inform.zp.ua/uk/2025/06/14/327707_chereshnya-u-zaporizhzhi-skilky-koshtuye-deficzytna-yagoda/
10. Фоторепортаж "Як виглядає парк “Райдуга” у Запоріжжі влітку 2025 (ФОТОРЕПОРТАЖ)". Інформаційний портал inform.zp.ua. 17.06.2025. URL: https://www.inform.zp.ua/uk/2025/06/17/328080_yak-vyglyadaye-park-rajduga-u-zaporizhzhi-vlitku-2025-fotoreportazh/
11. Замітка "У Запоріжжі перейменували Комунарський район: яка нова назва". Інформаційний портал inform.zp.ua. 20.11.2025. URL: https://www.inform.zp.ua/uk/2025/11/20/345859_u-zaporizhzhi-perejmenuvaly-komunarskyj-rajon-yaka-nova-nazva/
12. Замітка "У Запоріжжі на Бабурці відкриють першу підземну школу (ФОТО)". Інформаційний портал inform.zp.ua. 20.11.2025. URL:

https://www.inform.zp.ua/uk/2025/11/20/345883_u-zaporizhzhi-na-baburczi-vidkryyut-pershu-pidzemnu-shkolu-foto/

13. Замітка "Запорізьку АЕС знову підключили до живлення, – МАГАТЕ". Інформаційний портал inform.zp.ua. 20.11.2025. URL: https://www.inform.zp.ua/uk/2025/11/20/345897_zaporizku-aes-znovu-pidklyuchyly-do-zhyvlennya-magate/

14. Замітка "У Запоріжжі в Дубовому гаю загинув лебідь: причина". Інформаційний портал inform.zp.ua. 20.11.2025. URL: https://www.inform.zp.ua/uk/2025/11/20/345923_u-zaporizhzhi-v-dubovomu-gayu-zagynuv-lebid-prychyna/

15. Замітка "Тетяну Дукову призначили головою Софіївської СВА: її декларація". Інформаційний портал inform.zp.ua. 04.12.2025. URL: https://www.inform.zp.ua/uk/2025/12/04/347391_tetyanu-dukovu-pryznachyly-golovoyu-sofiyivskoyi-sva-yiyi-deklaracziya/

16. Замітка "З Гуляйполе евакуювали сімох людей: є поранені (ВІДЕО)". Інформаційний портал inform.zp.ua. 07.12.2025. URL: https://www.inform.zp.ua/uk/2025/12/07/347722_z-gulyajpole-evakuyuvaly-simoh-lyudej-ye-poraneni-video/

17. Замітка "Росіяни атакували біля Гуляйполе та Оріхова, – ISW (КАРТА)". Інформаційний портал inform.zp.ua. 07.12.2025. URL: https://www.inform.zp.ua/uk/2025/12/07/347666_rosiyany-atakuvaly-bilya-gulyajpole-ta-orihova-isw-karta/

18. Замітка "Запоріжжя переходить на електронний військово-обліковий документ у "Резерв+": деталі". Інформаційний портал inform.zp.ua. 11.12.2025. URL: https://www.inform.zp.ua/uk/2025/12/11/348078_zaporizhzhya-perehodyt-na-elektronnyj-vijskovo-oblikovyj-dokument-u-rezerv-detali/

19. Замітка "У Запоріжжі на Бабурці за 668 тисяч відремонтують фонтан: тендер". Інформаційний портал inform.zp.ua.11.12.2025. URL: https://www.inform.zp.ua/uk/2025/12/11/348074_u-zaporizhzhi-na-baburczi-za-668-tysyach-vidremontuyut-fontan-tender/

20. Замітка "Схема на 102 млн грн: у Запоріжжі підозрюють керівництво заводу". Інформаційний портал inform.zp.ua. 11.12.2025. URL: https://www.inform.zp.ua/uk/2025/12/11/348092_shema-na-102-mln-grn-u-zaporizhzhi-pidozryuyut-kerivnycztvo-zavodu/

У співавторстві:

1. "У Чернівцях запрацює академія батьківства: чого навчатимуть та як долучитись". Суспільне. 06.06.2024. URL: https://suspilne.media/chernivtsi/762739-bezkostovno-navcatimut-batkivstvu-u-cerniveckomu-oblasnomu-perinatalnomu-centri-pracuvatime-akademia-batkivstva/ Автори матеріалу: Олександра Сакальська, Євгенія Казанцева, Ярослав Івженко.

2. "У парках Чернівців встановили компостери для органічних відходів: як користуватись". Суспільне. 13.06.2024. URL: https://suspilne.media/chernivtsi/767305-u-parkah-cernivcah-vstanovili-komposteri-dla-organicnih-vidhodiv-ak-koristuvatis/ Автори матеріалу: Олександра Сакальська, Євгенія Казанцева, Ярослав Івженко.

3. ""Найменша ложка має 14 міліметрів". Буковинець зробив вручну понад тисячу дерев'яних ложок". Суспільне. 15.06.2024. URL: https://suspilne.media/chernivtsi/766099-najmensa-lozka-mae-14-milimetriv-bukovinec-zrobiv-vrucnu-ponad-tisacu-derevanih-lozok/ Автори матеріалу: Олександра Сакальська, Євгенія Казанцева, Ярослав Івженко.

Декларація
академічної доброчесності
здобувача ступеня вищої освіти ЗНУ

Я, Івженко Ярослав Сергійович, студент 4 курсу, денної форми навчання, факультету журналістики,

спеціальність 061 журналістика, адреса електронної пошти ivzhenkoys@gmail.com,

- підтверджую, що написана мною кваліфікаційна робота на тему «Використання ШІ у виробництві тематичних новин для диджитал-платформ» відповідає вимогам академічної доброчесності та не містить порушень, що визначені у ст. 42 Закону України «Про освіту», зі змістом яких ознайомлений;

- заявляю, що надана мною для перевірки електронна версія роботи є ідентичною її друкованій версії;

- згоден на перевірку моєї роботи на відповідність критеріям академічної доброчесності у будь-який спосіб, у тому числі за допомогою інтернет-системи, а також на архівування моєї роботи в базі даних цієї системи.

Дата_____Підпис_____ПІБ (студент) Івженко Я. С.

Дата_____ Підпис_____ ПІБ (керівник проєкту) Чабаненко М. В.

ABSTRACT

Thesis Title: Using AI in the Production of Topical News for Digital Platforms.

Main body volume – 25 pages.

Number of sources used – 12.

The aim of the work to explore the specific features of using artificial intelligence in the preparation of thematic news for digital platforms and to apply the acquired knowledge in a creative project.

To achieve this aim, the following tasks were set and completed:

1) to study the theoretical foundations of artificial intelligence functioning in the media sphere and its impact on the transformation of editorial processes;

2) to analyze modern AI tools for generating, editing, and personalizing text content;

3) to investigate the role of AI algorithms in big data analysis for identifying trending topics and optimizing SEO metrics;

4) to develop and implement a practical case study (a series of publications) using AI technologies for the «Inform.zp.ua» platform.

The object of the study the process of preparing news content in the context of media digitalization and the development of artificial intelligence.

The subject of the study methods and tools of artificial intelligence as a means of automating and improving journalistic activity.

Formal and substantive characteristics of the project. The creative project consists of a series of twelve journalistic publications created for the news portal «Inform.zp.ua» during 2025. The materials cover security, social, and economic aspects of life in the frontline region. The project utilized GenAI tools (ChatGPT, Gemini) for data structuring, rewriting official statements, and generating headlines, which allowed for the optimization of technical tasks and a greater focus on fact-checking and verification.

Keywords: artificial intelligence, generative models, digital platforms, thematic news, media automation, SEO optimization, information security, data verification, media production.